

Tips inför din presentation

”Framgång har mera med fighting spirit att göra än med skicklighet och begåvning”

Muntlig presentation har blivit allt viktigare i såväl utbildning som yrkesliv. Allt oftare hamnar vi i situationer där vi måste redovisa ett genomfört projektarbete, lägga fram en idé eller argumentera för att vårt projekt ska få mer resurser. I hotellbranschen behöver man kanske presentera en offert eller hålla en visning för en framtida kund. Oavsett situation är kunskap om och erfarenhet av muntlig framställning av oskattbart värde.

Retorik

Vad är det som gör att en del talare trollbinder sin publik? Är det en medfödd talang, ämneskunskaper eller utseendet som avgör?

Retorik betyder *läran om konsten att övertyga* och utvecklades redan under antiken av Aristoteles. Retorik omfattar fem delar *inventio, dispositio, elocutio, memoria* och *actio*, d.v.s. samlandet, strukturerandet, formulerandet, instuderandet och utförandet. Som du säkert förstår är utbildning i retorik en helt egen och omfattande kurs som kräver såväl studier som praktik.

Vi vill ändå ge dig några praktiska tips som du kan använda för att träna presentationsteknik. Träning inför muntliga framförande även i andra lektionsämnen som t.ex. svenska, engelska eller historia gör att du hela tiden utvecklas.

Att våga tala

Oavsett om du är nybörjare eller en van estradör krävs en ordentlig förberedelse. Ett vanligt riktmärke är att varje timmes föreläsning kräver minst fyra timmars förarbete, förutsatt att du är väl insatt i ämnet. Tänk på att skådespelare ofta tränar i över två månader innan premiär...

Din uppgift genom din presentation är att förmedla kunskap eller en upplevelse. Helt klart är att ingen i publiken vill att du ska misslyckas.

Checklista

Förberedelser

- Ta reda på vem målgruppen är
 - o Vad vet de om ämnet innan?
 - o Vad känner de till om ämnet innan?
 - o Hur många är de?
 - o Kön, ålder, utbildning?
 - o Kommer de frivilligt eller är de beordrade?
 - o Vad har de för förväntningar?
 - o Vilka frågor kan de tänkas ställa?
- Ha klart för dig vad målet med din presentation är

- Allmän information
- Kunskapsöverföring
- Sälja en idé
- Skapa intresse för något nytt
- Starta ett projekt eller annan aktivitet
- För nöjes skull
- Struktur
 - Hur mycket tid har jag?
 - Vilka hjälpmedel behöver jag?
 - Är innehållet intressant och relevant?
 - Var tydlig
 - Inledning – fakta – avslutning
- Övning
 - Öva så mycket du kan för att känna dig fri från papper
 - Besök lokalen innan och testkör tekniken

En bra symbol för att visa hur man kan hålla en presentation är "hajen". En start som hugger tag i åhörarna, en matnyttig mellandel och ett snärtigt slut.

Genomförandet

- Tala högt och tydligt med varierande tonfall och inte för fort
- Ha närvaro i blicken
- Undvik vattenspridarblick – dröj med blicken lite i olika delar i salen
- Ha huvudet på skaft, d.v.s. sjunk inte ihop utan se vaken ut
- Sänk axlarna så att du inte spänner dig
- Öppna "hjärtat" – lyft upp dig, bröstet inte upp dig
- Stå stadigt med båda fötterna i golvet
- Använd inte ditt block som sköld – håll det vid höften
- Engagemang, energi, entusiasm och inlevelse gör susen. Visa stolthet över din presentation

Utvärdering

Att efter presentationen lyssna på feedback för att utvärdera sin prestation är en viktig del för att utvecklas. Ett sätt är att använda sig av en opponent. Se avsnitt om "Opposition" nedan.

Fällor

De vanligaste fällorna är att du inte övat tillräckligt, felbedömt din målgrupp eller att du inte har balans i din disposition. Ditt kroppsspråk påverkar också mycket – träna på att se

avslappnad ut. Har du förberett dig väl är chansen större att du känner dig säker. Ett vanligt misstag är också att man har för mycket text i sina bilder. Försök hålla dig till rubriker och talande bilder. Den textinformation som du ändå vill förmedla måste vara mycket tydlig och kortfattad.

Nyckelord

- kontakt med åhörarna
- säkerhet
- engagemang
- tydligt syfte
- disposition
- intresseväckande
- aktualiteter
- egna uppslag
- konkreta exempel
- frihet från manus
- hjälpmedel
- variation
- anpassning till åhörare
- uttrycksfullhet.